

Raadsvoorstel

Waalre, 16 juni 2020

Vergaderdatum	: 29 september 2020
Voorstelnummer	: 2020-53
Zaaknummer	: 34556
Portefeuillehouder :	: Wethouder A. van Holstein
Naam opsteller	: Evelyn Langendijk
Naam voorstel	: Voorstel tot het instemmen met de startnotitie kunst en cultuur 2020.
Grondslag raadsbesluit	:

Voorgesteld besluit:

In te stemmen met de startnotitie kunst en cultuur 2020.

Onderwerp

Startnotitie kunst en cultuur 2020

Voorstel

In te stemmen met de startnotitie kunst en cultuur 2020.

Inleiding

In het verleden is een aanzet gemaakt tot een kunst- en cultuurbeleid "Een koud kunstje" door studenten van de bestuursacademie in samenwerking met de gemeente Waalre. Hieruit is voortgekomen: de kunst- en cultuurcommissie, de beeldenroute, artikelen in de Schakel over kunst en cultuur en tentoonstellingen in het gemeentehuis. Vervolgens is het budget voor kunst en cultuur wegbezuinigd.

In Waalre is in het ondersteuningsbeleid vanaf 2017 ruimte ingebouwd voor kunst en cultuur in de vorm van subsidies voor verenigingen en organisaties. In 2018 is een nieuw college gevormd. Het nieuwe college ambieert dat we met een nieuwe blik kunst en cultuur in de gemeenschap benaderen. De gemeenteraad heeft de wens om kunst en cultuur op de agenda te zetten. We hebben voor u een inventarisatie gemaakt om u inzicht te geven in de huidige voorzieningen en de kosten die we daarvoor maken. Waalre heeft een relatief rijk cultureel klimaat.

Beoogd resultaat

Kunst en cultuur inzetten volgens de ambitie van Waalre:

- bij educatie
- als vrijetijdsbesteding
- bij preventie jeugdzorg
- bij preventie ouderenbeleid
- in de openbare ruimte
- voor het bevorderen van toerisme

Er zijn vijf belangrijke pijlers die daarbij extra aandacht verdienen:

- kunst en cultuur in het primair onderwijs (bijvoorbeeld de Cultuurloper)
- muzieksubsidies voor individuele leerlingen
- Het Waalres Museum, eventueel een professional in dienst
- deelname Waalre aan cultuursubsidie Brainport onderdeel voorzieningen en evenementen.
- regionale Voorzieningen SGE, droomambitie (Rijks)museum voor technologie en design.

Argumenten

1.1 In de startnotitie en de inventarisatie kunst en cultuur in Waalre geven wij u inzicht in de bestaande situatie en stellen wij een mogelijk vervolgproces voor om te komen tot nieuw beleid indien u dit wenst.

Wij vragen u in de startnotitie keuzes te maken op **inhoud, middelen en proces** op basis van de inzichten die wij u geven:

- **Inhoud:** zijn er genoeg activiteiten op het gebied van kunst en cultuur? Of dienen we deze uit te breiden?

- **Proces:** indien we activiteiten uitbreiden gaan we dan vervolgens met burgerparticipatie de behoefte checken bij onze inwoners of geven wij als gemeente zelf invulling aan kunst- en cultuuractiviteiten binnen de gemeente?
- **Inhoud:** is er behoefte om bestaande activiteiten op het gebied van kunst en cultuur te schrappen en nieuwe hiervoor in de plaats te stellen?
- **Middelen:** als er nieuwe activiteiten ontwikkeld dienen te worden en we hebben extra budget nodig, hoe pakken we dit dan aan?
En wat doen we specifiek met:
  - Het Waalres Museum?
  - muzieksubsidies voor individuele leerlingen?
  - kunst en cultuur in het primair onderwijs (bijvoorbeeld de Cultuurloper)?
  - de financiering van de Waalrese deelname aan het Brainport cultuursubsidie programma.
  - regionale droomambitie voor een (Rijks)museum voor Technologie en design?

Meer informatie vindt u in bijlage 1 en 2.

1.2 We voeren veel taken uit op het gebied van kunst en cultuur via de ondersteuningssubsidie.

Dit kunt u teruglezen in de startnotitie. Met het budget dat wij nu tot onze beschikking hebben, voeren we een breed scala aan activiteiten uit op het gebied van kunst en cultuur en hebben we (als randgemeente van Eindhoven) veel faciliteiten in Waalre beschikbaar (zie bijlage 2, paragraaf 5.1). Wij zijn aangesloten bij het Stedelijk Gebied Eindhoven waarbij steeds meer gezamenlijke voorzieningen en evenementen opgezet en gefinancierd zullen worden.

Uiteraard zijn andere keuzes mogelijk. Met de startnotitie willen we u inzicht geven in de huidige situatie en willen wij u een aantal vragen voorleggen (zie argument 1.1).

1.3 Voor ondersteuning en draagvlak kunnen we bij het beleidsvormingsproces burgerparticipatie inzetten. Dit is een keuze.

In de startnotitie is een voorstel voor burgerparticipatie beschreven. Het onderwerp kunst en cultuur leent zich hiervoor, maar er is vrijwel geen budget en beperkte capaciteit beschikbaar. Het is daarom de vraag of we het traject burgerparticipatie moeten ingaan of zelf als gemeente keuzes dienen te maken en evt. wensen pragmatisch aan te pakken. Het verenigingsleven zit boordevol mooie initiatieven waarbij de wensen van de gemeenschap naar voren komen en een goede afspiegeling weergeven van deze wensen. Daarom dienen we ons af te vragen of nieuw beleid ontwikkeld moet worden. Ook is het mogelijk dat de uitkomst van een participatietraject anders is dan de wens van de gemeente(raad).

Burgerparticipatie kunnen we als gemeente faciliteren door gebruik te maken van het plan van Kunstloc die dit proces kan begeleiden.

Kunstloc is een provinciaal kennis- en expertisecentrum voor het brede kunst- en cultuurveld: cultuureducatie, amateurkunst en professionele kunst.

Ook stimuleert deze organisatie kruisbestuiving tussen kunst, cultuur en maatschappelijke vraagstukken op het gebied van bijvoorbeeld leefbaarheid, landschap, economie en zorg. Door een externe partij de regie over het proces en de inhoud te geven, krijgt de gemeente bij het totstandkomingsproces een faciliterende rol. Dit geeft de gemeente een onafhankelijker status bij de totstandkoming van het beleid.

Bovendien heeft de gemeente geen expertise op dit gebied en zijn de kosten voor de inschakeling van Kunstloc bescheiden te noemen.

1.4 Er is nu nauwelijks budget in de begroting opgenomen specifiek beschikbaar voor kunst en cultuur.

In de beheers begroting 2020 is nu alleen een bedrag opgenomen voor Stichting Waalres Erfgoed bij kunst en cultuur. Indien Waalre haar wensen wil uitvoeren dienen we budget beschikbaar te stellen. In de startnotitie is een aanzienlijk overzicht opgenomen waar we nu kunst en cultuur vooruit helpen binnen de gemeente Waalre. Tijdens de behandeling van de begroting 2020 is ervoor gekozen om geen specifiek budget op te nemen voor kunst en cultuur, behalve het al bestaande budget voor Stichting Waalres Erfgoed.

1.5 Het is Waalre gelukt om een regionale cultuursubsidie binnen te halen.

Eind 2019 deed zich voor de gemeente Waalre een kans voor om via de samenwerking Stedelijk Gebied Eindhoven aanspraak te maken op Brainport Cultuursubsidie onderdeel voorzieningen en evenementen. In een tijdsbestek van letterlijk weken konden gemeenten projecten aandragen die in aanmerking konden komen voor een cultuursubsidie. Destijds is besloten om voor vier projecten, allen gelieerd aan de gebiedsontwikkeling Dommeldal de Hogt, een subsidieaanvraag in te dienen. Alle vier de projecten zijn geschikt, wat wil zeggen dat er vanuit de regio cultuursubsidie voor die projecten beschikbaar is. De beschikte projecten zijn:

- aftakking kunstroute Eersel-Eindhoven naar Waalre
- uitwerking werklandschap
- inzichtelijk maken van een voormalig Frans Legerkamp
- kunstvorm die de samenwerking van de gebiedsontwikkeling inzichtelijk maakt.

De projecten dienen nog verder te worden uitgewerkt, net als dat er nog separate besluitvorming over moet plaatsvinden. Er is voor bovenstaande deelprojecten samen maximaal € 100.000,- aan subsidie te verkrijgen indien daar eenzelfde bedrag aan cofinanciering tegenover staat. Dit kan bestaan uit een eigen bijdrage, bijdragen van derden of andere subsidies. De gemeente heeft tot eind 2021 de tijd om deze projecten wel of niet te realiseren. Voor die projecten waar een gemeentelijke bijdrage wordt gevraagd worden deze bekostigd uit reeds beschikbare gemeentelijke budgetten zoals 'Rood met Groen middelen DDH' of 'Budget Recreatie en Toerisme'.

Kanttekeningen

1.1 Kunst en cultuur is geen wettelijke taak. Kunst is smaakgevoelig: er zijn veel verschillende meningen over.

Het is mogelijk dat de uitkomsten van een interactief proces niet overeenkomen met de ambitie van Waalre uit het Waalres Akkoord. Bovendien heeft Waalre een actief verenigingsleven, is randgemeente van Eindhoven, is onderdeel van het Stedelijk Gebied Eindhoven en is het vervolgens de vraag of we iets willen veranderen aan de huidige situatie.

1.2 Er zijn nauwelijks financiële middelen beschikbaar.

Er is nauwelijks budget voor kunst en cultuur. Bovendien zijn nagenoeg alle voorzieningen in Eindhoven aanwezig en beschikbaar voor mensen uit Waalre (zie bijlage 2 startnotitie kunst en cultuur 2020). Voor een burgerparticipatietraject en nieuw beleid komen aanvullende kosten die we nu nog niet kunnen overzien. We zijn voornemens € 4.000,- te besteden voor de uitvoering van de startnotitie, het op te zetten beleid en het uitvoeringsprogramma.

1.3 Het aansturen van Kunstloc bij een traject met burgerparticipatie, faciliteren van een interactief proces met de daarbij behorende vervolgstappen zal ook de nodige ambtelijke capaciteit vragen.

We hebben beperkte capaciteit beschikbaar naast de activiteiten die we al doen. Ook voor de uitvoering van het beleid is beperkte capaciteit beschikbaar.

1.4 Het niet doorgaan van de cultuurprojecten DDH.

Er is een risico dat Waalre met haar partners binnen de gebiedsontwikkeling Dommeldal de Hogt niet de benodigde cofinanciering ophaalt. In dat geval wordt het project niet gerealiseerd.

1.5 Binnen het Stedelijk Gebied Eindhoven wordt er binnen het PoHo Voorzieningen en Evenementen gesproken over voorzieningen met regionale en landelijke uitstraling. Een droom is een (Rijks)museum voor Technologie en Design.

1.6 De prestatiecontracten en maatschappelijke subsidies die de gemeente in 2017 heeft opgemaakt verlopen aan het einde van 2020. De nieuwe aanvragen voor prestatiesubsidies dienen organisaties voor 1 juli 2020 bij de gemeente in te dienen. Dit is bepaald in de subsidieverordening. Wij hebben daarna 3 maanden de tijd om de subsidie wel of niet te verlenen, dus voor 1 oktober 2020. Omdat dit te krap is voor de behandeling van de startnotitie in de raad in september, zullen we de binnenkomende subsidieaanvragen beoordelen en alleen voor 2021 eventueel een (aangepaste) subsidie verlenen. In 2021 kunnen we dan opnieuw de subsidieaanvragen beoordelen aan de hand van de kaderstellende beleidsvorming door uw raad.

Kosten en dekking

Er is niet veel budget beschikbaar. Op dit moment is € 4.000,- geraamd. We kunnen deze kosten boeken op 658010 / 42501 of 42599, subsidies vrijwilligersorganisaties. Bij muzikale vorming is ook nog een klein budget beschikbaar kostenpost 651110 / 42501.

Duurzaamheid

N.v.t.

Burgerparticipatie

Het is de vraag aan de raad of zij instemt met een traject burgerparticipatie. Het traject is beschreven in de startnotitie.

Inclusieve samenleving

Het beoogde resultaat is dat kunst en cultuur ervoor zorgt dat iedereen mee kan doen in Waalre. In het uitvoeringsprogramma kunnen we dit specificeren.

Communicatie

De belanghebbenden worden betrokken bij het beleidsvormingsproces. Het is nog onduidelijk of daarbij ook externe partners meedoen. In de startnotitie staat genoemd wie de externe partners zijn.

Kernboodschap

We stellen een startnotitie kunst en cultuur op. Hierin maken we inzichtelijk wat Waalre als randgemeente van Eindhoven biedt aan kunst en cultuur en stellen we kaders voor het eventueel op te stellen cultuurbeleid voor Waalre. In het

cultuurbeleid wil Waalre verbinding leggen met verschillende andere beleidsterreinen.

Vervolprocedure en planning

Afhankelijk van de oordeelsvorming en besluitvorming door de raad maken we een vervolprocedure. In hoofdstuk 8 van de startnotitie staat een voorstel beschreven.

Bijlagen onderdeel van het voorstel

Bijlage 1: startnotitie kunst en cultuur 2020

Bijlage 2: inventarisatie kunst en cultuur in Waalre

Bijlage 3: offerte Kunstloc

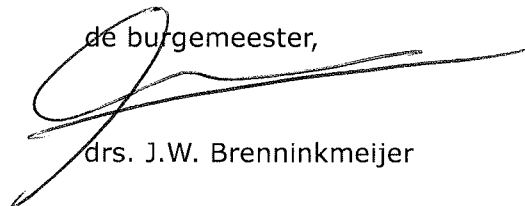
BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN WAALRE,

De waarnemend gemeentesecretaris,

M.W. de Brouwer

de burgemeester,

drs. J.W. Brenninkmeijer